

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Divisio Legvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

regem, sed implere, &c. Hoc igitur discrimen consideretur. Huiusmodi leges tantum postulant aut verant externa opera.

PHILOSOPHIA docet aliquanto amplius, videlicet, actionem honestam esse non tantum externum aut simulatum opus, sed interiore rectum iudicium, & in voluntate liberam actionem, seu propriam ad recte faciendum, inquit, accedere oportere. Moderationem igitur quandam interiorem affectuum & actionum postulat, quæ proprie vocatur *idē*. Non autem accusat naturalem immunitatem, nec indicat illa summa virtia pugnantia cum prima tabula, dubitationem de Deo, cor vacans metu & dilectione Dei, diffidentiam, & similes morbos in natura hominis harentes. At lex Dei non tantum requirit externa facta, aut illam diligentiam frænandorum affectuum, de qua Philosophi loquuntur, sed præcipit, ut natura integre obediat Deo, firmam de Deo noticiam habeat, verum & perpetuum timorem, firmam fiduciam Dei, ardentem amorem. Quia vero natura humanis non est talis, vox legis est iudicium Dei, damnans peccatum in natura nostra. Hoc sentit Paulus inquit: Lex est spiritualis, id est, non est tantum politica sapientia, præcipiens de externis actionibus in vita civili, sed est longe alia doctrina, flagitans spirituales morbos, firmam de Deo noticiam, ardentem & perfectam dilectionem, ut dicitur Lex: Diligas Dominum Deum tuum ex toto corde. Sicut monachi de lege Dei, ut de civili disciplina locuti sunt, dixerunt legi Dei satisfieri per hanc disciplinam civilem seu Philosophicam, id est, per exteriora opera, & qualemcunq; conatum voluntatis, etiam si in mente dubitationes, in voluntate & corde multæ prævæ inclinationes manent, & docuerunt eas dubitationes & prævæ inclinationes non esse peccata. Idem affinxerunt homines iustos esse, & Deo placentes propter opera, quia arbitrabantur legi Dei satisfieri, non docuerunt, homines iustos esse, id est, reconciliatos Deo, & placere Deo propter mediatorem Christum. Sed hæc Pharisæicos errores de lege, refutat Paulus, affirmat legi Dei hanc infirmam naturam humanam non posse satisfacere, nec placari iram Dei, nec tolli peccatum per opera legis, sed missum esse filium Dei, Dominum nostrum Iesum Christum, ut tollat peccatum, & donet nobis iusticiam & vitam æternam, ut suo loco copiosius dicemus.

DIVISIO LEGVM.

PRIMUM recensentur hæc species: Lex diuina, Lex naturæ, Leges humane. Leges diuinae sunt, quæ à Deo traditæ sunt, quocunq; tempore, & extant scriptæ passim in Moyse & libris Evangelij. Lex naturæ, ut infra dicam, est noticia naturalis de Deo, & de morum gubernatio-

bernatione, seu discrimine honestorum & turpium, diuinitas insita humano generi, sicut noticia numerorum diuinitas humanis moribus insita est. Ideo congruit cum ea parte legis Dei, quae dicitur Moralis, vt infra ostendam. Prius enim discernendae sunt species legis diuinæ. Est enim inde vsq; ab initio mundi sonuerunt in conscientia Dei vox legis, & vox promissionis gratiæ, tamen certo constitutum constituta est politia Israël itica, lex Dei promulgata est. Vnde enim Deus publico & manifesto testimonio instaurare noticiam illam, quam mentibus humanis in creatione indidit, vt suum malum aduersus peccatum ostenderet. Quia vero tota politia constituitur, non tantum leges de singulorum moribus proposuit, sed etiam additæ sunt leges forenses & ceremoniæ. Tres igitur partes legis Mosaicæ vniuersæ: Leges Morales, Ceremoniales & Forenses, seu Iudiciales. Estq; diligenter hæc distinctio consideranda, quæ etiam si politia Moysi iam deleta est, tamen discrimen legum considerari necesse est. Ceremoniæ Mosaicæ & forenses leges, nec manent sunt cæteris gentibus, nec obligant nos, & fuerunt ad tempus, ut populo Israël traditæ, vt politia ad tempus certum duratura erant, nec esset locus certus, in quo Christus nasceretur, & se patefaceret, cruciacionaretur, fieret victima, & palam incoaret vitam æternam.

Sed est alius gradus legum, quæ vocantur Morales, quæ sunt æterna Dei essentia & regula, nec mutantur temporibus. Semper enim æterno voluit Deus hanc propositionem: Creatura diligat Deum, Creatura rationalis sit casta. Sunt autem leges morales, quæ præcipiunt de agnitione Dei in mente, & de obedientia cordis erga Deum, & de virtutibus erga homines, vt de iusticia, castitate, temperantia. Præcipuæ autem legum moralium simul in vna parte tabella miro consilio Dei comprehensæ sunt, quæ tabella vocatur Decalogus. Ideo vsitatum est nominare Decalogum, quando legem moralem significare volumus, quod dextre & sine λόγος γράμμα legendum est. Sunt igitur leges morales, & quæ in Decalogo continentur, vt infra eum enarrabimus, & Decalogi repetitiones & explicationes vbicunq; in scriptis Prophetiis & Apostolicis legimus. Hæ cum sint æternæ regulæ mentis diuinæ, semper sonuerunt in Ecclesia etiam ante Moysen, & semper mansuræ sunt, & ad omnes gentes pertinent. Multa sunt autem naturalia in forensibus & ceremonijs, quæ etiam sunt perpetua, vt Lex quæ prohibet incestus continentudines, Leuit. 18. quia ad virtutes pertinet sanguinis reuerentia. Clare inquit Deus, deleri Cananæos propter incestus libidines. Igitur gentes ante promulgatam Moysi legem accusentur propter hæc flagitia, certum est ea æterna Dei lege & naturali iudicari.